

7 Ιουλίου 2009

Δελτίο Τύπου

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου καταδικάζει την Ελλάδα για την κράτηση αιτούντος άσυλο

Εξευτελιστική μεταχείριση επεφύλαξε η χώρα μας σε αλλοδαπούς τουρκικής ιθαγένειας, που επιδίωκαν τη χορήγηση ασύλου, λόγω των συνθηκών υπό τις οποίες αυτοί κρατούνταν στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης στο Σουφλί και στην Διεύθυνση Αλλοδαπών Αθηνών. Η διαπίστωση αυτή οδήγησε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με την απόφαση της 11^{ης} Ιουνίου 2009 (υπόθεση «S.D» κατά Ελλάδας»), στην καταδίκη της Ελλάδας για την παραβίαση του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (απαγόρευση κατά των βασανιστηρίων, της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης). Με την ίδια απόφαση το Δικαστήριο καταδίκασε την Ελλάδα για την παραβίαση του δικαιώματος στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια (άρθρο 5 παρ.1 και 4) εστιάζοντας στην έλλειψη νομιμότητας της διοικητικής κράτησης αλλά και αποτελεσματικού ενδίκου μέσου προσβολής αυτής.

Παραπέμποντας ρητά σε σχετική παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, το Δικαστήριο κατέληξε στην απόφαση αυτή ακολουθώντας την πάγια νομολογία του. Το Δικαστήριο έλαβε υπόψη τις συνθήκες κράτησης του εν λόγω αιτούντος άσυλο : α) στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης στο Σουφλί (για χρονικό διάστημα δύο μηνών, σε χώρο προκατασκευασμένο, αποτελούμενο από ένα δωμάτιο υπερπλήρες, χωρίς δυνατότητα επικοινωνίας με τον έξω κόσμο, προαυλισμού και με ανεπάρκεια προϊόντων υγιεινής και υποδομής ενδιαίτησης), αλλά και β) σε κρατητήριο στη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αθηνών (σε απαράδεκτες συνθήκες απομόνωσης σε κελί, για έξι μέρες). Κατά την άποψη του Δικαστηρίου, η κράτηση, υπ' αυτές τις συνθήκες, σε συνδυασμό με την επιβαρυνόμενη υγεία του αιτούντος, συνιστούν εξευτελιστική μεταχείριση. Όσον αφορά το δικαίωμα στην προσωπική ασφάλεια και ελευθερία του αιτούντος, το δικαστήριο κατέληξε στο ότι η κράτηση πρέπει να εξυπηρετεί τους σκοπούς της απέλασης. Συνεπώς, η κράτηση αιτούντος άσυλο, η απέλαση του οποίου έχει ανασταλεί είναι παράνομη. Το δικαστήριο τόνισε επίσης την αδυναμία του αιτούντος να προσβάλει δικαστικά τη νομιμότητα της απόφασης κράτησης αυτοτελώς.

Με αφετηρία την διαπίστωση της νομικής πλημμέλειας της κράτησης του αιτούντος αλλά και λοιπών ομοειδών αποφάσεων κράτησης στο παρελθόν, ο

Συνήγορος του Πολίτη είχε ιδιαίτερος επισημάνει, στην σχετική έκθεση αυτοψίας ότι «...Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει τη εν γένει σύγχυση που επικρατεί ως προς την εφαρμογή του νομοθετικού, περί προσφύγων, πλαισίου αλλά και την ανάγκη εξορθολογισμού αυτού και θέσπισης ειδικών διατάξεων για την κράτηση των αιτούντων άσυλο...», άποψη η οποία αποτυπώνεται ρητώς στις διαπιστώσεις του Δικαστηρίου, στο βαθμό που σημειώνεται ρητώς η ελλιπής νομοτεχνική κατάσταση του π.δ 61/99 και η αντίστοιχη ασαφής του άρθρου 76 παρ. 4 του ν.3386/2005.

Υπογραμμίζεται δε ότι οι κανονιστικές κατευθύνσεις της παρούσας απόφασης δημιουργούν νέα δεδομένα, υπό το φως των οποίων φαίνεται να καθίσταται αναγκαίο να αξιολογηθούν εκ νέου οι σχετικές διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 του π.δ 90/08, οι οποίες θεσπίστηκαν ενώ εκκρεμούσε η διαδικασία στο δικαστήριο.